KÓPHÁZA KÖZSÉG TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV ÉS TELEPÜLÉSKÉPI RENDELET ELŐKÉSZÍTÉSE

ELŐZETES PARTNERSÉGI TÁJÉKOZTATÁS

2018.08.16.

A TAK ÉS A TKR KÉSZÍTÉSÉNEK OKA
Jogszabályi környezet

- **2016. évi LXXIV. törvény a településkép védelméről**
  - **A helyi önkormányzat képviselő-testülete megalkotja a településképi rendeletét.**
  - A törvény célja az építési beruházások támogatása, egyúttal a hazai városok és községek sajátos településképének védelme és alakítása társadalmi bevonás és konszenzus által.
  - A településkép védelme a település vagy településrész jellegzetes, értékes, illetve hagyományt őrző építészeti arculatának és szerkezetének – az építészeti, táji érték és az örökségvédelem figyelembevételével történő – megőrzését vagy kialakítását jelenti.

Eszközei

A településképi követelmények és azok meghatározása

Az építési tevékenységgel érintett építmények településképhez való illeszkedését biztosító anyaghasználat, tömegformálás, homlokzati kialakítás és a zöldfelületek kialakításának módja, a településszerkezet, táji környezet, településkarakter vagy egyéb helyi adottság miatt – településképi szempontból meghatározó területek lehatárolása, a helyi építészeti örökség egyedi és területi védelme, a reklámok, reklámhordozók, cégérek és egyéb műszaki berendezések elhelyezése és alkalmazása, illetve tilalma.

Önkormányzati támogatási és ösztönző rendszer

a helyi építészeti örökség megóvása érdekében önkormányzati támogatási és ösztönző rendszert bevezetése

Önkormányzati településkép-érvényesítési eszközök

tájékoztatás és szakmai konzultáció a településképi követelményekről

településképi véleményezési eljárás

településképi bejelentési eljárás

településképi kötelezés és bírság

A TAK ÉS A TKR KÉSZÍTÉSÉNEK OKA
Jogszabályi környezet

- **314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről**

Települési arculati kézikönyv

A kézikönyv szemléletformáló célt szolgál.

Tartalma: a településkaraktert meghatározó településképi jellemzők,
a településképi szempontból egymástól jól elkülönülő településrészek arculati jellemzőikkel és értékeikkel,
a településkép minőségi formálására vonatkozó javaslatok,
a településképhez illeszkedő építészeti elemek.

Településképi rendelet

Tartalma: a helyi építészeti örökség területi és egyedi védelme
a településképi szempontból meghatározó területek
területi és egyedi építészeti településképi követelmények
a reklámhordozók, és az egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó követelmények

A TAK ÉS A TKR KÉSZÍTÉSÉNEK OKA
Jogszabályi környezet

Meghatározhatók

beépítés telepítési módja, a beépítés jellemző szintszáma vagy az épület legmagasabb pontja, kerti építmények, műtárgyak, kerítéskialakítás módja

építmény anyaghasználata, tömegformálása, homlokzati kialakítása, telken a zöldfelületek kialakításának módja,

épület megengedett legnagyobb szélességi és hosszanti mérete, tetőzet kialakítási módja,) tetőgerinc iránya,

a **homlokzat**i architektúra és a homlokzattagolás (nyílásrend, nyílásosztás, díszek, tagozatok) kialakítási módja, a kiegészítő elemek, egyéb műszaki berendezések homlokzaton történő elhelyezési módja és lehetősége

a telek **zöldfelület**én a fás szárú növényfajok telepíthetősége, a fás szárú növényfajok településképi illeszkedési követelményei, a zöldfelületen elhelyezhető kerti építmények és burkolatok településképi illeszkedési követelményei

a teljes település ellátását biztosító felszíni **energiaellátás**i és elektronikus **hírközlés**i építmények elhelyezésére elsősorban alkalmas területek, azon területek, amelyek ezen építmények elhelyezésére nem alkalmasak

a **reklám**ok mérete, a reklámhordozók és egyéb műszaki berendezések száma, anyaghasználata

A TAK ÉS A TKR KÉSZÍTÉSÉNEK CÉLJA

A **legszélesebb körű társadalmi bevonással, a helyi közösség értékítélete alapján** az elérni kívánt településkép jellemzőinek meghatározása és ezek alapján a település polgáraira vonatkozó helyi jogszabály megalkotása

A társadalmasítás eszközei

- lakossági fórumok
- javaslatok kérése és befogadása
- vélemények kérése és értékelése

A TAK ÉS A TKR ALKALMAZÁSÁNAK VÁRHATÓ HATÁSA

A helyi közösség értékítéletét tükröző, védendő települési arculat megőrzése, az elképzelt arculat kialakítása.

A települési arculati kézikönyvet a képviselő-testület határozattal fogadja el, a településkép védelméről pedig rendeletet alkot.

Mind a kézikönyv, mind a rendelet módosítható.

Monitoring

TELEPÜLÉSI ARCULATI KÉZIKÖNYV MINTA

MAGYARSZÉPHELY BEMUTATÁSA

2

általános településkép, településkarakter

... Magyarszéphelyre szeretnék költözni, és olyan házat szeretnék, ami illik ide. De mit jelent magyarszéphelyinek lenni?

A Homoródi-dombság keleti részén, a Csobogó-patak völgyében, a Magos-hegy déli lábánál, a szőlő és gyümölcsös parcelláktól mozaikos táj és a nagykiterjedésű siksági szántók találkozásánál fekszik a járás legnépesebb városa Magyarszéphely. A település fekvése gyönyörű! A Magos-hegyet borító melegkedvelő tölgyesek a szőlőskertekig húzódnak, festői hátteret adva a településnek. A település szerkezetét alapvetően meghatározta a szarvasmarhatartás. Az állatok ki és behajtásának nyomát máig őrzi a település határa felé egyre szélesedő utcák rendszere. A szőlő- és gyümölcstermesztés a XX. század 70-es éveiben visszaszorult, de a családi házak kiskertjeiben máig megmaradtak a szőlősorok, az épületek előtt pedig kedveltek a gyümölcsfák. A XX. század elején a településen a a közterületeken a hárs terjedt el. A gazdaságos földhasználathoz illeszkedő beépítés volt jellemző a déli majorságokban. A szőlőkben megbújó pincék építőköveit a bazalthegy szolgáltatta. A dombtetőről szép kilátás nyílik a falura. Az eltérő karakterű településrészeken más és más építészet jelenik meg, az egymásra figyelő házak sokasága azonban békésen megfér egymással. Természetes dolog, hogy nálunk is vannak olyan házak, amelyek nem igazán illenek a településképbe. Ilyen épületek általában akkor születnek, amikor építtetőik mindenképpen szeretnék megkülönböztetni magukat környezetüktől. Érthető, ha a sokszor túlgondolt, bonyolult formákból vagy össze nem illő anyagokból összerakott, vagy túlzó méretű házak, zsúfolt kertek előtt fejcsóválva sétálnak el a helyiek. Községünk lakóinak száma jelenleg meghaladja az 1600 főt, és további emelkedő tendenciát mutat. A település tiszta, rendezett, gondozott, az infrastruktúra teljes körű. Az óvodai nevelés, iskolai oktatás, az egészségügyi ellátás szervezett. A Művelődési ház és a Könyvtár mellett a sportélet is jelentős.

ÖRÖKSÉGÜNK

3

a településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők

Magyarszéphely természeti adottságai, történelmének sokszínűsége, különböző nemzetiségű lakóinak együtt élése adja azt az identitást, ami épületei, közterületei szintjén is kifejeződik.

A Kálvária-domb Magyarszéphely központjában magasodik, melynek kiemelt szerepét 2011-ig a svláb lakosok által 1856-ban emelt három kő kereszt jelölte. A 2011-ben megindult feltárás során egy 11,5 méter széles és 2,5 méter hosszú, keleti tájolású, egyhajós középkori templom alapfalai kerültek felszínre. Az előkerült falak és épületdarabok tanúsága szerint az épület több építési periódus során nyerte el végleges formáját, mely a 13. századra tehető. Az ebből az időszakból származó, napjainkban is épen található hazai templomok jellemző arányrendszerét felhasználva kerültek megalkotásra a távlati képek és tömegvázlatok. Az így rekonstruált templom tekintélyes méreteit látva nem lehet kétségünk afelől, hogy a Kálvária-domb évszázadokon keresztül Magyarszéphely szakrális központja volt, és reméllhetőleg újra elnyen méltó helyét a település lakóinak életében.

A településen nem található országos védettségű műemlék.

TELEPÜLÉSI ARCULATI KÉZIKÖNYV MINTA

A Duna-ág ölelésében található a Kis-sziget, melynek különleges atmoszférát - ártéri mivolta miatt is - hordoznak az ott épült nyaralóházak.
A helyi védettség alatt álló modern nyaraló 1936-ban épült, lapostetős, három-három beton pilléren emelkedő, négyzetes alaprajzú épület, mely példává vált a későbbi építkezésekkor a szigeten.

Magyarszéphelyen járva olyan különlegességekre bukkanhatunk, mint a Arany János utcában álló, 1912-ben épült, helyi védettség alatt álló lakóház. Szimmetrikus tömegformálása, klasszicizáló stílusban épült, utcai homlokzata, íves tornácképzése, jól megválasztott színezése védett értéket képvisel. Az épület hátsó tömege későbbi hozzáépítés eredménye.

A József Attila utcán, az 1900-as évek elején épült hagyományos értékeket képviselő lakóház oromzati fa díszeivel, osztott ablakaival, meghatározó, mégis visszafogott színeivel kiemelkedik a környező épületek közül. Tömegének arányaival, harmonikus, egyszerű, mégis díszes megjelenésével megidézi Magyarszéphely történeti településrészének hangulatát. A ház helyi védettséget élvez.

Magyarszéphely természeti értékekben gazdag település. Ennek köszönhetjük a település környezetének különleges tájképi adottságait. A Magos-csúcs országos jelentőségű védett természeti területen, a Magoshegyi Természetvédelmi Terület területén helyezkedik el, híres különös sziklalakbúvásairól. A természetvédelmi területen, ha tudjuk mikor és hová menjünk, találkozhatunk többek között a csak e településen fellelhető hegyi tulipán (Tulipamontanamagyaryensis) színpompás képviselőivel is. A két háború közötti „faragott kép" kultusz kedvelt eleme volt e tulipánfaj, a település címerébe is bekerült.

Településünkön található a Csobogó-patak forrása, aminek tudományos kutatása éppen folyamatban van. A patak végigfut a településen, felfűzve az egyes részeket.

Magyarszéphely történeti kertje a Magyary kastélykert, amely a XIX. században épült tájképi történeti kert. Jelentős értéke a tó, amelyet a Csobogó-patak táplál, és lágy vonalvezetése a kert egészét összefogja. A hídon átvezető széles sétány a kert középtengelyét adva az egykori grófi kastélyhoz vezet. Változatos növényzete gazdag állatvilágnak ad otthont, hangulatos és népszerű pihenőhely. A kert sajátsága a századfordulós rózsakert, amelynek rózsafajtái nagy hatással voltak a történeti településrész növényalkalmazására.

TELEPÜLÉSI ARCULATI KÉZIKÖNYV MINTA

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

eltérő karakterű területek lehatárolása, a településkép, arculati jellemzők és településkarakter bemutatásával

4

szakmai előkészítő anyag 1.0

TÖRTÉNETI TELEPÜLÉSRÉSZ

A történeti településrészen, ahol történetileg kialakult oldalhatáron álló beépítést kell alkalmaznunk, javasolt az utcára merőleges tetőgerinc és a közvetlen környezetben jellemző tetőhajlásszög alkalmazása. Ez jellemzően 25-35 fok közötti. Azért is érdemes ilyen tetőt alkalmazni, mert így nem árnyékoljuk le a saját és szomszédunk kertjét, illetve gazdaságosan kihasználható geometriájú tetőtér alakul ki, valamit a déli tetőfelületre esetlegesen épített napelemek a lehető leghatékonyabban tudnak működni. A településkép egységességét őrizni segít, ha a ház oromzattal fordul az utca felé, és nem kontyolt tetővel. Utcával párhuzamos gerincű utcai szárnyat csak ott érdemes építeni, ahol a környező épületek már ilyenek. Keresztbe beforduló belső épületszárnyat csak kellően széles telek esetén érdemes alkalmazni, ott is meggondolással: ne vágja ketté a kertet első és hátsó kertre. A kertes házak elengedhetetlen kelléke a megfelelő méretű tároló. A telkünk rendben tartása könnyebb, ha a tárolók, kiegészítő épületrészek a főépülettel összhangban, azzal együtt tervezve alakulnak ki. Ugyanez igaz a kerítésekre. Az utcai kerítésnél érdemes a környezet szép példáit megfigyelni, azok nyomán mai módszerekkel, friss hangulatú, de illeszkedő kerítést tervezni, építeni. A teljesen tömör, átláthatatlan utcai kerítés kerülendő. Az oldalsó és hátsó kerítések rejtettebbek, mégis érdemes átgondolni anyagukat, zártságukat. A nyitottabb, átlátszóbb kerítés nem csak a szomszédi kapcsolatokat segíti, de naposabb, levegősebb lesz a kertünk, és szabadon élvezhetjük a magyarsáp helyi dombos táj egybefüggő látványát.

A történeti településrészt területi építészeti örökség védelmére javasolt területként szükséges kezelni.

szakmai előkészítő anyag 1.0

TELEPÜLÉSI ARCULATI KÉZIKÖNYV MINTA

ÁTALAKULÓ ÚJ TELEPÜLÉSRÉSZ

A területen régi, esetleg összevont, vagy újonnan kialakított telkeken jellemzően szabadon álló beépítést kell alkalmaznunk. Az utcára merőleges fő-tetőgerinc itt is jó megoldás. A tető hajlásszögének 25-35 fok közöttit érdemes választani. Így nem árnyékoljuk le a saját és szomszédunk kertjét, gazdaságosan kihasználható geometriájú tetőtér alakul ki, valamint a déli tetőfelületre épített napelemek a lehető leghatékonyabban tudnak működni. A településkép egységességét őrzni segít, ha a ház oromzattal fordul az utca felé, és nem kontyolt tetővel. Keresztbe forduló épületszárnyat csak kellően széles telek esetén érdemes alkalmazni, ott is meggondolással: ne vágja kettő a kertet első és hátsó kertre. A kertes házak elengedhetetlen kelléke a megfelelő méretű tároló. A telkünk rendben tartása könnyebb, ha a tárolók, kiegészítő épületrészek a főépülettel összhangban, azzal együtt tervezve alakulnak ki. Ugyanez igaz a kerítésekre. Az utcai kerítésnél érdemes a környezet szép példáit megfigyelni, azok nyomán mai módszerekkel, friss hangulatú, de illeszkedő kerítést tervezni, építeni. A teljesen tömör, átláthatatlan utcai kerítés kerülendő. Az oldalsó és hátsó kerítések rejtettebbek, mégis érdemes átgondolni anyagukat, zártságukat. A nyitottabb, átlátszóbb kerítés nem csak a jószomszédi kapcsolatokat segíti, de naposabb, levegősebb lesz a kertünk és szabadon élvezhetjük a magyarszéphelyi dombos táj egybefüggő látványát. A szabadon álló beépítés előnye, hogy a házunkat minden oldalról a saját kertünk veszi körül, így minden irányba szabad ablakot nyitni. Éljünk vele, nyissunk megfelelő méretű ablakokat a kertünkre! Ne habozzunk teraszokat építeni, azokra széles teraszajtókat nyitni! Ha belső tereinket kitárjuk a kert felé, akkor úgy érezhetjük, hogy a kert is a lakás részei.

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLET

Magyarszéphely tájképvédelmi jelentőségű területe a beépítésre nem szánt területen lévő Pincesor, a Magyary birtok a Grófi Dűlővel és a kápolnával, valamint a kastélytól hozzá vezető fasorral, a Magoshegy Természetvédelmi Terület, valamint a Déli Puszta. Az e területeken kialakult tájhasználat szervesen kapcsolódik a település történetéhez, közrejátszik a helyek identitásának kialakulásában és erősítésében.

A tájképvédelmi jelentőségű területeket meghatározó területként szükséges kezelni.

TELEPÜLÉSI ARCULATI KÉZIKÖNYV MINTA

AJÁNLÁSOK | TÖRTÉNETI TELEPÜLÉSRÉSZ

a településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató

5

Arra a kérdésre, mitől szép egy lakóház, nem lehet egy mondatban válaszolni. Neves építészek és filozófusok a különféle megközelítések ellenére egyetértenek azonban abban, hogy a közhiedelemmel ellentétben a szépség nem szubjektív, nem részrehajló. Szép az, ami érdek nélkül tetszik, mondja Kant. A szépség sokféle lehet. Borainkról sem mondhatjuk, hogy a vörösbor jó, a fehér nem. Tudva, hogy bizonyos alkalmakhoz, ételekhez jobban illik a vörös, mondhatjuk, hogy mi a rozét szeretjük. Ebben a fejezetben nem szeretnénk egyoldalúan állást foglalni, leszűkíteni a lehetőségeket. Viszont szeretnénk bemutatni, hogyan kerüljük el a legáltalánosabb hibákat, ne járjunk úgy, mint a borász, aki gyakorlatlanul túlkénezi borát.

TELEPÍTÉS

A történeti településrészen a családi házak telepítése oldalhatáron álló, a telken belüli elhelyezkedése az utcára merőleges rendszerű. A nem utcára merőlegesen telepített, indokolatlanul, nagy mértékben hátrahúzott családi ház építése nem javasolt. A családi házak a telek oldalhatárán állnak, a ház mögött növényzettel határolva kialakítható a védett kert.

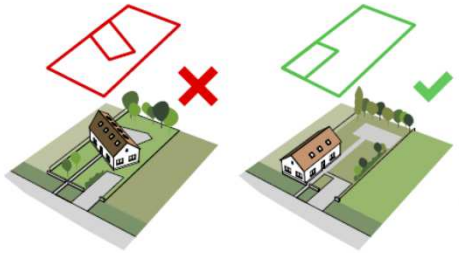

MAGASSÁG

Magyarszéphely történeti településrészén a családi házak magassága közel azonos.

A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló magassággal kell épülniük, mint környezetük. A túl magas házak nem illeszkednek Magyarszéphely történeti településrészének utcaképébe.

TETŐHAJLÁSSZÖG

Magyarszéphely történeti településrészén a családi házak tetőhajlásszöge közel azonos.

A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint környezetüknek. A túl magas illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek Magyarszéphely történeti településrészének utcaképébe.

TELEPÜLÉSI ARCULATI KÉZIKÖNYV MINTA

TETŐFORMA

A településrészen lévő családi házak tetőformája egyszerű. Új házak építésénél a szomszédok figyelembe vételével kell illeszkedni.

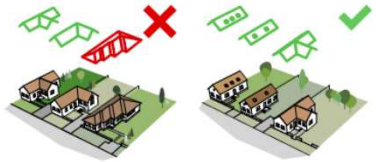

Amennyiben az építési telek körül kialakult egy nyeregtetős házakból álló utcakép, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a szomszédokhoz hasonló nyeregtetős tetőformájú.

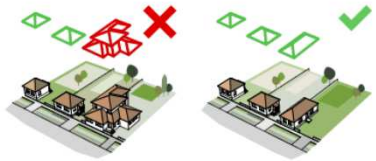

Amennyiben az építési telek körül sátortetős épületek állnak, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a többi épülethez hasonló tömegű és tetőformájú.

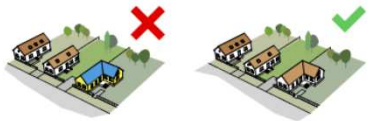

ANYAGHASZNÁLAT (SZÍNEK)

Magyarszéphely történeti településrészének színvilága változatos, mégis megfigyelhető egy visszafogott illeszkedés, hasonló anyag- és színhasználat.

Magyarszéphely történeti településrészén a meglévő épületek színvilágához illeszkedő új épületek építése ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, a rikító színű fémlemez fedés és burkolat.

KERÍTÉS

Magyarszéphely történeti részein az áttört kerítések kívánatosak, tömör és nem átlátható megoldások nem elfogadhatóak.

Természetes határ, kerítés növényválasztásból.

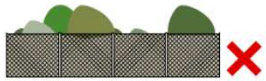

Áttört kerítések nádszövettel való zárása nem megfelelő.

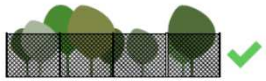

Teljesen áttört, drótfonatos kerítés.

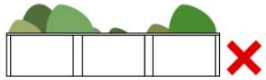

A falszerű áttörés mentes kerítések nem elfogadhatóak.

Oszlopos kerítés 1/3-ad lábazat és 2/3-ad áttört résszel.

TELEPÜLÉSI ARCULATI KÉZIKÖNYV MINTA

TORNÁCOK

A népi építészet egyik könnyen felismerhető, jellegzetes eleme az oldalsó oszlopos tornác. Ékes példái Magyarszéphelyen is jól megfigyelhetőek. Ezek az átmeneti - „külsőbelső" terek készülhetnek az épület anyagából, de akár fából is, mint azt a falumúzeum is jól példázza. A tornác kialakítására, elhelyezkedésére is számos, részleteiben eltérő megoldás lehetséges. Az arányos, tornácos épületek sora karakteres utcaképet mutat, mely erősíti a település egységes arculatát és identitását. Új épület tornáckialakításával és újszerű átgondolásával tovább vihetjük e hagyományt új otthonunkba.

AJTÓK, ABLAKOK

Az épületek megjelenését és hangulatát a nyílászárók nagyban befolyásolják. A zárt épülettömeggel így nyitunk a külvilág felé, ezért nem mindegy, milyen módon tesszük ezt. A három megkülönböztetett településkarakter nyílászáróiban is eltérő képet mutat, mely sajátosság megőrzése a mi feladatunk is. A hagyományos nyílászáskialakítás a történeti településrészen jól megfigyelhető: két számyú, jellegzetesen két vagy három osztatú ablakok, utcai homlokzaton szimmetrikus kialakítással. A történeti településrészen hosszanti kialakítású, keskenyebbnek tűnő ablakokat figyelhetünk meg. Új ház építésekor érdemes körüljárni a környéket, és ihletet meríteni, hogy az otthonunk minél jobban bele tudjon simulni környezetébe, ezzel is gazdagítva az utcaképet.

TELEPÜLÉSI ARCULATI KÉZIKÖNYV MINTA

HOMLOKZATKÉPZÉS, ANYAGHASZNÁLAT

Az épületeink burkolása, vakolatának színezése, megmunkálása mindig is kedvelt tulajdonosi eszköz volt településünkön. Használjuk bátran, de figyeljünk a végső összképre! A túldíszített, túlszínezett épület hamar elveszíti érdekességét, és utána inkább zavaróan hat a nyugodt, tiszta településképben. A jól megválasztott burkolat - mint például a fotón látható természetes kőburkolatt - nem csak a hangulatot, hanem az épület védelmét is szolgálja.

Magyarszéphelyen több helyütt fellelhető a népi építészetre jellemző díszített oromzat. A zöld színű fa felületek a visszafogott színű falfestéssel és gipsz díszekkel esztétikus megjelenést kölcsönöznek az épületnek.

RÉSZLETEK

Házunk és kertünk találkozási pontjai folyton változó, gazdagodó élményanyagot kínálnak. Évről évre, évszakról évszakra más képet mutatnak. A növények az épületen egyrészt hangulatteremtő, díszítőelemek, másrészt hatékony, természetes eszközei az energiatudatos életmódnak –árnyékolnak!

Milyen különleges kalandennek a képnek felfedezni a rétegeit! Színek – kétféle sárga és zöld. Árnyékok – az eresz, a téglaburkolat fugái, a járda osztásköze, a fűszálak! Tapintás – a tégla sima érdessége, a bütykök megfoghatósága, a járda biztonsága, a fű selymessége!

A múlt század elejét idéző felújított, gyakran már nem működő kutak megteremtik Magyarszéphelyen az időbeni folytonosság érzetét, és gyöngyszemekként díszítik a település utcáit.

TELEPÜLÉSI ARCULATI KÉZIKÖNYV MINTA

KERTEK

Településünknek és épületeinknek egyaránt illeniük kell abba a környezetbe, amelyet az adott helyen az ember és a természet közösen formált. A történeti településrészben a tájba illesztés során a hagyományos településkép megőrzése az elsődleges cél. Az épületeket csak részlegesen takarjuk, árnyékoló fákat a déli kitettségű falak közelében ültessünk. Az előkertbe ültetett fák, cserjék helyének megválasztásakor vegyük figyelembe a ház homlokzati kialakítását, nyílászáróinak elhelyezését. A kerti építményeket takarjuk, hogy az épület jobban érvényesüljön. A régi épületek bővítése, felújítása során fokozottan ügyeljünk a már meglévő fásszárú növényzet megóvására. A ház méreteinek érzetét a környező növényzettel befolyásolhatjuk. Szándékunk szerint magas növényzettel csökkenthetjük, alacsony növényekkel növelhetjük a ház méretének érzetét.

Kertünk teremti meg a kapcsolatot a természettel; annak változása tetten érhető benne, hiszen minden évszakban más-más arcát mutatja. Változatos növényalkalmazással többféle élőlénynek biztosíthatunk életteret. Általában a rejtettebb, intimebb hátsó kertrész a szemlélő előtt észrevétlen marad. Magyarszéphelyen néhány utcából azonban mégis megcsodálhatjuk a rendszeresen, szeretettel gondozott hátsó kerteket, amelyek nem csak pihenésre, felüdülésre szolgálnak, hanem haszonkertként gyümölcsöket, zöldségeket is termeszthetünk bennük.

A kerti építmények a főépülettel azonos építőanyagokból, vagy azzal harmonizálva készüljenek. A pergolák, növényrácsok, gépkocsibeállók, kukatárolók kialakíthatók favázas szerkezettel is, a nyílászárókkal harmonizáló színezéssel. Fémvázas szerkezet kialakításakor annak növénnyel való befuttatása javasolt. A hulladéktárolók számára a kertkaputól balra, az épülethomlokzat vonalában alakítsunk ki helyet, növényekkel takarjuk. Helyezzünk el kerti padot, ahonnan gyönyörködhetünk házunkban, kertünkben. Az előkertben a helyi hagyományokhoz illeszkedő, a kiskertet keretező, alacsony fa léckerítés alkalmazása elfogadható, illeszkedve az épülethez és a kerítéshez.

Lehetőleg könnyen felújítható, vízáteresztő burkolatot alkalmazzunk. A kevéssé használt részeken dekorativ, régi téglából alakíthatunk ki járófelületet. A szegélyeket azonos hangulatú anyagból alakítsuk ki.

TELEPÜLÉSI ARCULATI KÉZIKÖNYV MINTA

UTCÁK

közterületek településképi útmutatója

A településkép javításához sokszor nem szükséges nagy beavatkozás, a rendezettség érzésének elérése már fél siker. A közterületek megfelelő fenntartása, a már nem használt közterületi elemek elbontása látványos előrelépést jelenthet. A különböző felületek határozott szétválasztása (pl. szegélykövek alkalmazásával) szintén jelentős javulást eredményezhet. Fontos odafigyelnünk a folyamatosan átalakuló településszélek rendezésére. A település vonalas elemei vezetik a tekintetet, felfűzik a települést alkotó elemeket, ezért harmonikus, egységes kialakításuk fontos. A településen áthaladók leginkább e vonalakon haladva alakítják ki a településről alkotott képüket. Külön figyelmet kell fordítani az infrastruktúra hálózat elemeinek kiépítésére, nyomvonalvezetésére, felszíni és felszín alatti elemeinek tájba illesztésére is.

JÓ PÉLDÁK | ÉPÜLTEK, ÉPÍTÉSZETI RÉSZLETEK

épületek, építészeti részletek (ajtók, ablakok, tornácok, anyaghasználat, színek, homlokzatképzés), kerítések, kertek, zöldfelületek kialakítása

6

Ezen az épületen az arányos homlokzatszerkesztés, és a természetes anyaghasználat a kiemelendő. A téglaburkolat és a vakolt falfelületek egymást válva izgalmas homlokzati felületeket hoznak létre. A ház téglabukorlata a kerítés anyagában is visszaköszön. A vízszintes téglasávokat az alacsony, nyírott sövény tovább hangsúlyozza.

TELEPÜLÉSI ARCULATI KÉZIKÖNYV MINTA

JÓ PÉLDÁK I SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK

sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

7

Az utcaképhez a hirdetőtáblák, reklámfelületek, cégérek is ugyanúgy hozzátartoznak, mint az épületek vagy a növényzet. De hogyan hirdessük portékánkat, szolgáltatásunkat úgy, hogy az ne legyen meghökkentő? Hiszen elsősorban a figyelemfelkeltés a célunk, és nem a járókelők rosszallásának kiváltása. A hirdetés lényege a tájékoztatás, amelyet utcaképbe illően is megtehetünk. Ha lehetőségünk van egy szebb utcakép, településkép megteremtésére, miért ne élnénk a lehetőséggel?

Magyarszéphelyen a történeti településrész területén reklámhordozó nem helyezhető el. Cégér, cégtábla elhelyezésekor elengedhetetlen, hogy az alkalmazkodjon az épület jellemzőihez, anyaghasználatához. A település egyéb területein csak a szabályozás szerinti reklámhordozó helyezhető el, itt szintén elengedhetetlen a megfelelő anyaghasználat.

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Településkép és utcakép

Belső mag: Telekosztása szabályos méretű szalagtelkes, beépítési módja oldalhatáron álló, utca vonalára épített fésűs beépítés; a házak fűrészfogas eltolásából kis teresedések alakultak. A lakóházak oromzatos végfalaihoz magas, tömören falazott kerítések csatlakoznak, az utca építési vonala ezáltal zárt sort alkot. A Fő utca, Kossuth Lajos utca, Savanyúkút utca őrzi a hagyományos népi építészet településszerkezeti és építészeti hagyományait, falusias hangulatát.

Kiskópháza régi része: egyutcás utifaluként jöhetett létre a Sopront Fertőddel („balfi" út) összekötő út mentén, ez vált a településrész főutcájává. Az állandó szélességű út mellett egyforma, szabályos, keskeny szalagtelkek alakultak ki. Jellemző az oldalhatáron álló beépítés, de a keskeny telkek miatt a zártsorusodás jele is mutatkoznak.

XX. beépítések: a régebbi településrészekhez kapcsolódóan a település dél és dél-kelet felé bővült, a lankásabb részek felé fejlődött, valamint a határőrség számára több szolgálati lakás is épült a Határőr utcában. Itt már az újabb telekosztásokat a szabályos forma szélesebb, de kisebb mélységű telkek jellemzik. Újabb beépítések a meglévő utcák végén, illetve annak környezetében alakultak ki.

Kiskópháza a 70-es, 80-as években nyugati irányban a vasútvonal és az Ikva közötti területen bővült, majd az utóbbi évtizeden a településrész fő utcájától délre az Ikva melletti területen. Az utóbbi területen megjelent a települési szövettől idegen F+1 szintes sorházas beépítés, ami a településképben jelentős változást eredményezett.

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Telekszerkezet és telekhasználat

Település régi részei (Petőfi tér és környezete a Fő utcával, Kossuth L. utca, Savanyúkút u., Temető utca, Béke utca)

A belső magban szabálytalan úthálózat és telekszerkezet, főleg a Petőfi tér környékén, ahol a települési intézmények helyezkednek el. Jellemzőek a kis és keskeny telekméretek és a nagyobb beépítési sűrűség. Nem ritka a 10,0 m alatti telekszélesség, de jelentős arányban vannak a 10,0-14,0 m közöttiek is.

Határőr utca, Gagarin, Jurisics utca, Mező utca, Soproni utca keleti szakasza

Tervezett szabályos telkek, nagyságuk közepes (900-1500 m^2-ig), jellemző a szélesebb telek, de rövidebb telekmélység. Feltűnő az oldalhatáron álló beépítések között a Határőr utca nyugati oldalának ikres beépítése 500-600 m^2-es telkekkel, bár a 7 db ikres épület az utca ezen szakaszán egységes képet alkot.

Patak utca, Rét utca, Új utca, Hársfa utca, Szeder utca, Nádasdy utca, Mező utca nyugati része

Az utóbbi évek beépítéseinek szintereit a tervezett szabályos, derékszögű úthálózat jellemzi, amely szabályos telekosztást és döntő többségben egyenletes telekstruktúrát eredményezett. Egységes telekstruktúra kialakításának akadálya a művi, illetve a természeti adottságok megléte volt: Mező utca esetében a vasútvonal, illetve a domborzati adottságok; a Rét, Új és Hársfa utca esetében a Béke utcai régi meglévő telekszerkezet, aminek telekvégei feltehetőleg egy vízfolyáshoz igazodtak. E mellett a vízfolyás mellett működött az egyik kóházi malom. Ezeken a területeken „kedvelt” a zsákutcás megoldás.

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Beépítési mód és épülettípusok

Kossuth L. utca eleje, Fő utca, Savanyúkút, Béke utca egyes szakaszai, Vasút utca Petőfi térhez kapcsolódó szakasza

Szalagtelkeken oldalhatáron álló, zömmel előkert nélküli beépítés. A szalagtelkeken az épületeket egymástól kapuszélességre emelték. A házak beosztása az utcáról a gazdasági udvar felé általában a következő volt: első szoba, nyitott kéményű konyha, hátsó szoba, nyári konyha, kamra, istálló, ólak, az udvar végében a pajta. Az ilyen telekhasználati mód az utcára merőleges keskeny, hosszú szalagtelkek rendje miatt alakult ki. Történelmileg jellemző a fésűs beépítésű oromfalas épületforma, valamint jó/kedvező épületarány. A település régen beépült részein jellemző a zártsorú, kapuáthajtós, valamint hézagos-zártsorú polgári típusú épület, valamint a fent említettek együttes előfordulása, ezek zömmel kisebb-nagyobb átalakításokkal maradtak fenn. A beépítés jellege falusias.

Az utóbbi időben törekvések vannak az építmények karakterének megóvása terén. Természetesen ellenpéldák sem ritkák.

Határőr utca, Gagarin, Jurisics utca, Mező utca, Soproni utca keleti szakasza

A telekhasználat már vegyes, de még mindig zömmel falusias jellegű a beépítés, kertben általában konyhakerttel, néhol igényesen fenntartott kerttel, jellemző a szintén oldalhatáron állóan beépítés szerény előkerttel, valamint előkertek nélkül.

Patak utca, Rét utca, Új utca, Hársfa utca, Szeder utca, Nádasdy utca, Mező utca nyugati része

A telekhasználat egyértelműen kertvárosias. Kisméretű telkeken kevés növényzet, jellemző a tuja használata. Megjelennek a szabadonálló beépítések is. A Rét utcában megépített sorházas lakóház sem beépítésmódjával, sem homlokzati kialakításával nem illeszkedik a települési környezetbe.

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Településképi szempontból meghatározó területek

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Településképi javaslatok

- telekszélességek arányosítása
- párkánymagasságok arányosítása
- épülethomlokzati szélességek arányosítása
- tetőhajlásszögek arányosítása
- egységes utcafásítás
- épületszínezés
- nyílászárók
- kerítések
- tetőhéjalás

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Műemlékek

R.k. kegytemplom (Barokk, ~1750 körüli) (Kossuth L. u., 354 hrsz, törzssz.: 3835)

R.k. templom (Klasszicizáló késő barokk, 1796.) (Petőfi tér, 775 hrsz, törzssz.: 3834)

Lakóépület középső része, népi (Fő utca 62., 522 hrsz, törzssz.: 9403)

Lakó- és katonaház, gazdasági épülettel, népi (Kossuth L. utca 15., 143 hrsz, törzssz.: 9336)

Gazdasági épület, népi (Fő utca 34., 647 hrsz, törzssz.: 9127)

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Helyi értékvédelmi terület

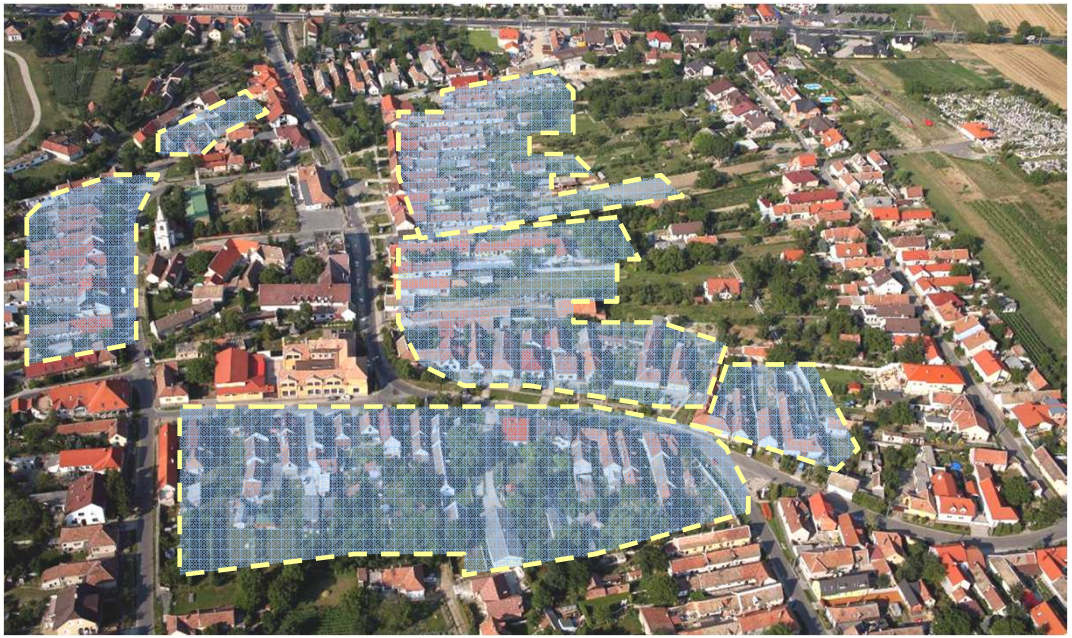

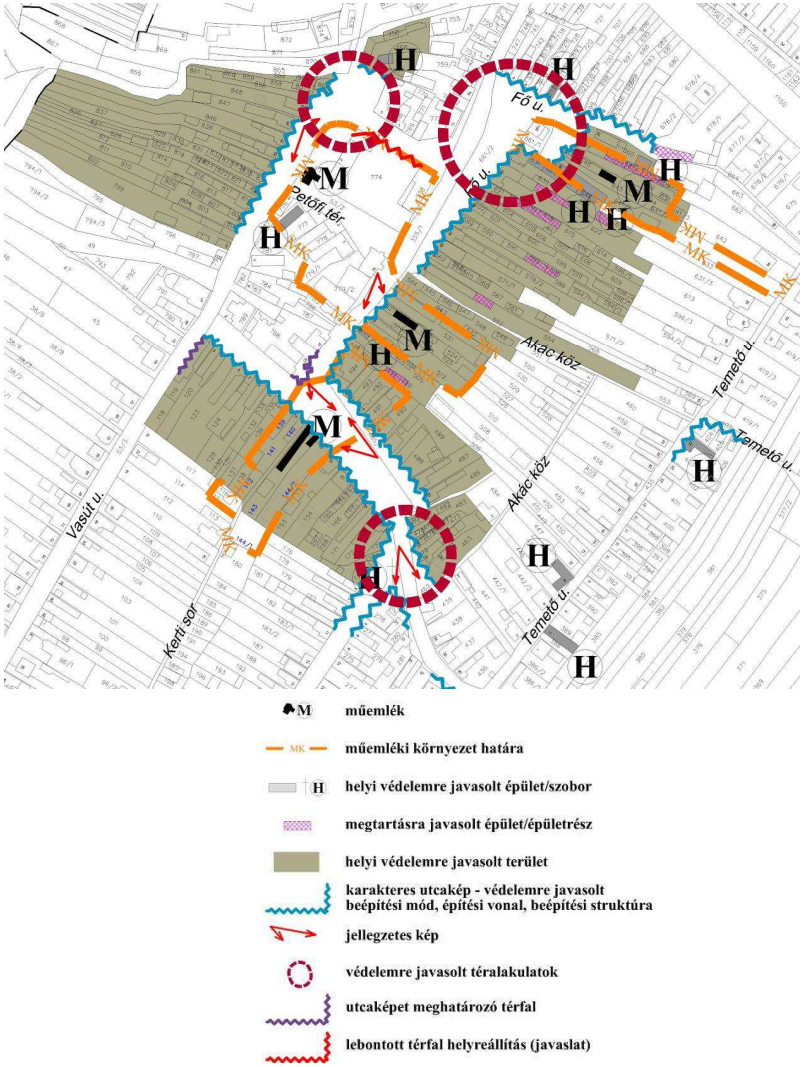

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Helyi védett épületek, építmények

Lakóház, népi (Petőfi tér 3., 777 hrsz)

A faluközpontban lévő, az utcára merőleges tetőgerincű házat 1834-ben építették, közelmúltban a házat felújították.
Sajnos a felújítás során a lábazatot megváltoztatták, de megmaradtak régi fa szerk. nyílászárók.

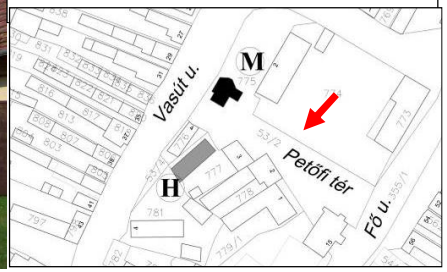

Gazdasági épületek, népi (Fő u. 38., 637-640 hrsz)

A szalagteleken álló, az utca tengelyére merőleges gerincű, előkert nélküli épület feltehetőleg az 1800-as években épülhetett. Az öt traktusból álló épület első, lakóépületi része sajnos átépítésre került.

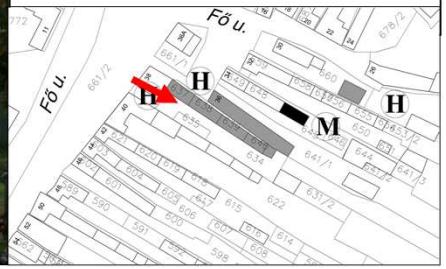

Lakóház, népi (Vasút u. 5., 759/1 hrsz)

Az Ikva melletti, szabálytalan alakú telken, a telekhez igazodott tört vonalú, eredetileg több traktusos épület az XIX. sz-ban épülhetett. A népi hagyományoknak megfelelő építészeti kialakítású épület.

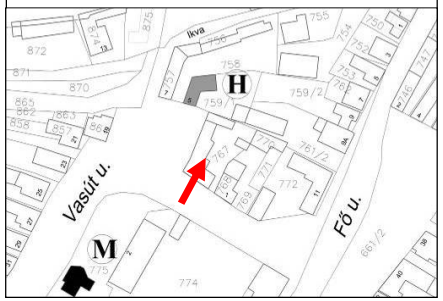

Lakóház, népi (Fő u. 66., 500 hrsz)

A XIX sz-ban a központban épült többtraktusos épületnek csak az első, lakó része maradt meg. A népi építészet egyszerűbb példája: az utcai homlokzaton kevés, puritán vakolatdíszítés látható. Az oromfalon két falfülke található, ami régen a padlásszellőzést segítette.

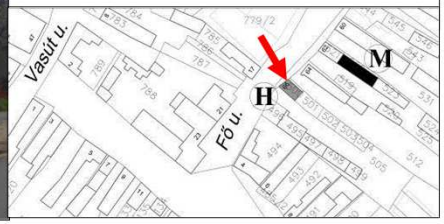

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Helyi védett épületek, építmények

Lakóház, népi (Savanyúkút u. 27., 199 hrsz)

A keskeny, előkert nélküli telken áll a kéttraktusos épület. Az épületet az 1800-as évek első harmadában építhették. Az utcai homlokzat kékre festett felületét a két szélen lévő fehér oszlopminta (oszlop imitáció, a vakolatból kialakított sarokdíszítés ún. armírozás), és az ablakok körül pedig vakolatból húzott szintén fehér keretezés tagolja. A homlokzatba mélyített szoborfülkében álló Szent Flórián-szobrocska a – hiedelem szerint – megóvja a házat a tűzvésztől. Az épület utcafronti homlokzatán eredeti díszes nyílászárók láthatók.

Lakóház, népi (Temető u. 8., 446 hrsz)

A XIX században épülhetett, 1 szintes épület, a településen egyedinek számító utcával párhuzamos nyeregtetővel, cserépfedéssel, kapuáthajtóval. Az L alakú épületet felújították, ahogy az 1980-ban készült Sopron településcsoport ÁRT-ben szerepelő fényképpel összehasonlítva látszik, hogy a felújítás szakszerű volt. Kiváló műszaki állapotban van, helyi védelemre érdemes.

Lakóház, népi (Temető u. 3., 388 hrsz)

A XIX. századi 1 szintes épület, keskeny telken, oldalhatárra, az utcára merőleges, nyeregtetővel, cserépfedéssel épült. Az épület a telek elejétől a telek végéig nyúlik, vagyis nincs elő-, illetve hátsókert. A homlokzatképzése egyszerű vakolt homlokzat és lábazat. Ma még megvannak a régi fa szerkezetű nyílászárók. Az oromfalon két falfülke található, ami a padlásszellőzést segíti. A lakóépület valószínűleg népi eklektika egy egyszerűbb példája. Az utcai homlokzaton kevés, egyszerű vakolatdíszítés látható.

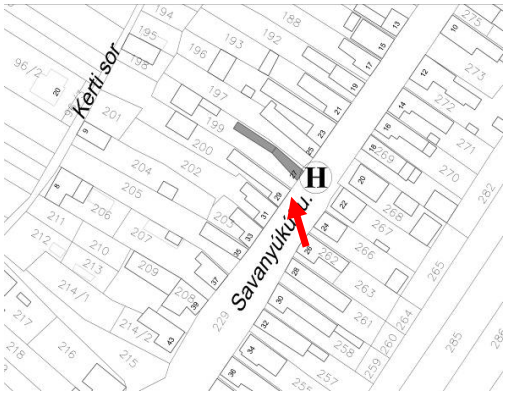

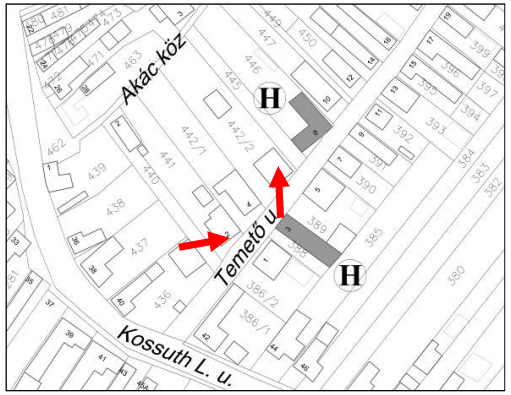

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Helyi védett épületek, építmények

Lakóház, népi (Temető u. 27., 403 hrsz)

Egy szabályos négyzet alakú telek oldalhatárán áll ez a XIX. sz-ban épült kapuáthajtós, népi-polgári jellegű épület. Az utcai homlokzat kékre festett felületét (ami eredetileg sárga színű lehetett) négy oszlopminta (ún. armírozás), és a nyílászárók körül vakolatból húzott keretezés tagolja.

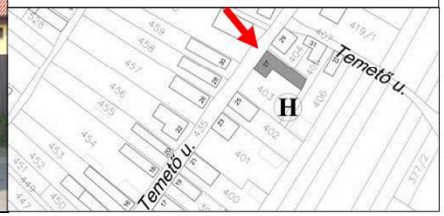

Gazdasági épület, népi (Fő u. 30., 660 hrsz)

Utcával párhuzamos tetőgerincű, kontyolt nyeregtetős, a telek felé nyitott gazdasági épület feltehetőleg az 1800-as években épülhetett.

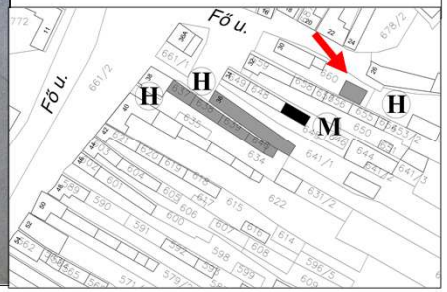

Lakóház gazdasági épülettel, népi (Fő u. 10., 715, 716 hrsz)

A településen még felfedezhető a népi hagyományoknak megfelelő építészeti kialakítású épület. Utcára merőleges tetőgerincű. Sajnos a gazdasági épületek átépítésre kerültek, rontva az épületegyüttes építészeti értékét.

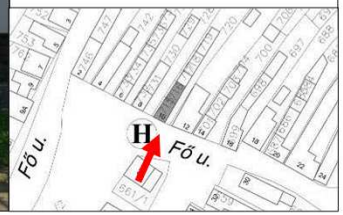

Lakóépület, népi (Fő u. 36., 641/1 hrsz)

A XIX. században épült lakóház szalagtelken áll, az utca tengelyére merőleges gerinccel, előkert és utcafronti kerítés nélkül. A népi építészet egyszerűbb példája: az utcai homlokzaton kevés, puritán vakolatdíszítés látható.

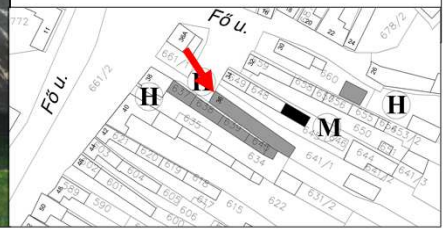

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Helyi védett épületek, építmények

Lakóház, népi (Zsák u. 2., 73 hrsz)

XIX. században, egy zsákutcában épült, utcára merőleges tetőgerincű, nyeregtetős, cserépfedésű épület. A lakóépület utcai oromzatán található az két szimmetrikusan elhelyezett ablak, amiknek kialakítása, tagolása, anyaghasználata a hagyományoknak megfelelő. Az oromfal teteje állódeszkás fa oromzat. A népi építészet egyszerűbb példája.

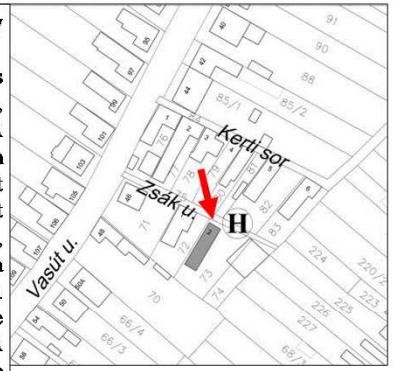

Lakóház, népi (Ikva sor 17., 932 hrsz)

Az L alakú épület utcai homlokzatán szimmetrikusan elhelyezett négy, faszerkezetű nyílászáró látható. A népi-polgári jellegű egyszerű épület. Vakolatdíszítés nincs.

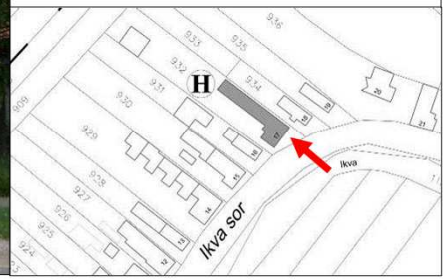

Lakóház, népi (Ikva sor 3., 918/1 hrsz)

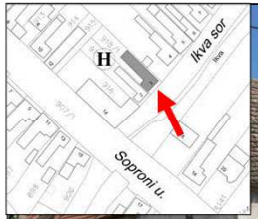

Az 1920-ban épült téglaépület utcai homlokzatán az ablakok körül vakolatdíszítés látható. A homlokzaton egy címer is felfedezhető. Eredeti fa szerkezetű nyílászárók.

Volt malom (Béke u. 65., 1254 hrsz)

Az Ikva-patakból kiágazó csatornára feltehetőleg az 1800-as években építhettek vízimalmot. Az 1845-ben készült II. katonai felmérés térképén, mint működő malom már felütetésre került. Sajnos a malom berendezéséből nem marad semmi, de az épület helyi védelemre érdemes.

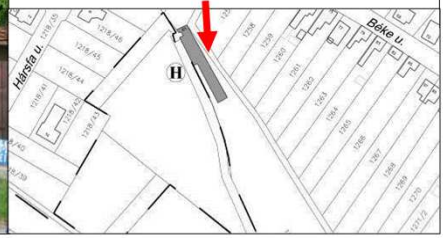

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Helyi védett épületek, építmények

Mátyás kunyhó („Gora” szőlőhegy, 0134/2 hrsz)

A falu határában levő „Gora” szőlőhegy már-már kultikus jelentőséggel bír az itt élők számára. A hegyen lévő Mátyás kunyhó ideális kirándulási célpont, melyről gyönyörű panoráma tárul elénk Sopronról, de jó időben Bratislava (Pozsony) vára is látható.
Az épület 1780-ban épült, hogy megvédje a hegyen dolgozókat az időjárás viszontagságaitól. Az épületet 1975-ben újították fel, jó műszaki állapotban van, helyi védelemre érdemes.

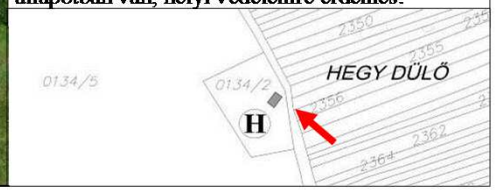

Szent Antal kápolna („Gora” szőlőhegy alján, 0134/3 hrsz)

Az ún. Gora szőlőhegy alján, a Sopron felé vezető 84. sz. főút mentén egy beerdősült részen látható ez a Szent Antal kápolna.
A kápolna felújításra szorul és jelenleg nehezen megközelíthető. Helyi védelemre érdemes.

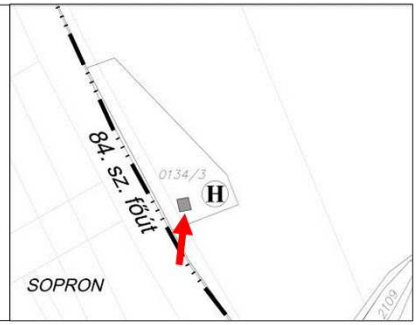

Szt. Flórián szobor (Kossuth L. u.-Savanyúkút u. sarok., 229 hrsz)

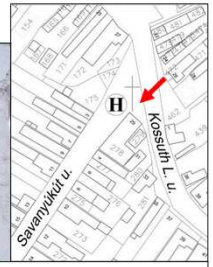

Széles talapzaton magas pillér, zárópárkánya felett keskenyebb hasáb (tábernákulum) keskeny árkádokkal, egyikében Szt. Flórián dombormüve. Az oszlop kereszt alakú sisakkal van lezárva.
A feliraton az 1880-as évszám szerepel, de valószínűleg XVII. századi, mivel a XVII. században ez gyakori típus. Megfelelő műszaki állapotban van. Helyi és országos védelemre javasolt.

Temetői kereszt (Temető, 408 hrsz)

A temetőt feltáró, annak tengelyében vezetett út mellett található ez a temetői négyalakos feszület. A Krisztus lábánál anyja, Mária látható. A talapzat két szélén 1-1 puttó, a puttók között egy háromalakos dombormű látható. A talapzaton, láthatóan utólag felszerelt márványtáblán horvát felirat és 1855-ös évszám olvasható.
A temetői kereszt megfelelő állapotban van, helyi védelemre javasolt.

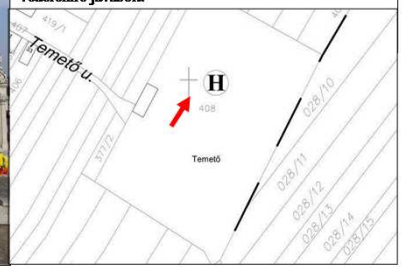

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Helyi védett épületek, építmények

Kőkereszt (Ikva híd lábánál, 982 hrsz)

Feltehetőleg a XX. sz. elején állították ezt a kétalakos feszületet. A Krisztus lába alatt a talapzaton kialakított fülkében anyja, Mária látható.
A szobor viznális értékét rontja a mögötte kialakított szennyvízátemelő.

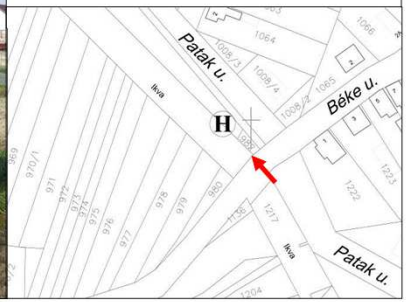

Pléhkrisztus („Gora" szőlőhegyen, utak kereszteződésében, 2110 hrsz)

A pléhkrisztus a „Gora" szőlőhegy egyik háromágú elágazásában található. A földbe állított, kissé megdőlt talapzat tartja a fakeresztet, melyet egy keskeny csipkézett szélű, íves fémlemez zár le. Magára a fakeresztre van felerősítve fém korpusz.
(A pléhkrisztusok úton-útfélen állnak, védelmezik a termést, a vándorokat, a helyieket, vagy bárkit, aki látják őket.)

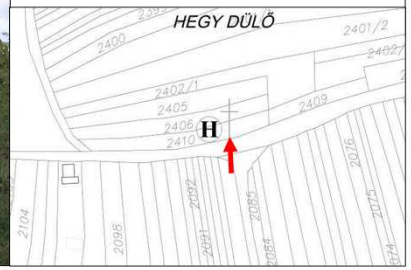

Szentháromság szobor („Gora" szőlőhegy lábánál, 2087 hrsz)

Az ún. Gora szőlőhegy „bejáratánál" található a 1871-ben készült szobor.
A talapzaton egy magas henger alakú oszlop látható, amin helyezkedik el a szentháromság domborműve.
A szobor megfelelő műszaki állapotban van, de felújítása a közeljövőben esedékessé válhat.

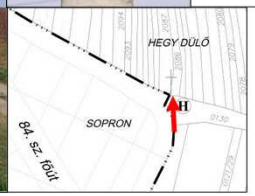

Mária szobor és két gesztenyefa („régi" nagycenki út mentén, 033/1 hrsz)

A díszes Mária szobor a régi nagycenki út mentén, két gesztenyefa alatt található. A bekerített szobor talapzatán horvát felirat és az 1870-es évszám látható. A szobor nyakában több rózsafűzér található.

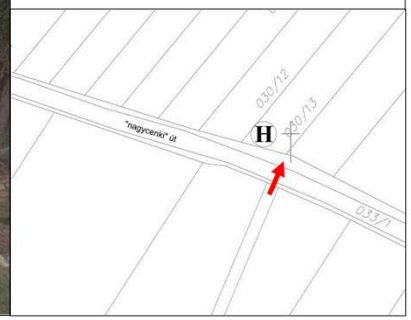

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Védett természeti értékek

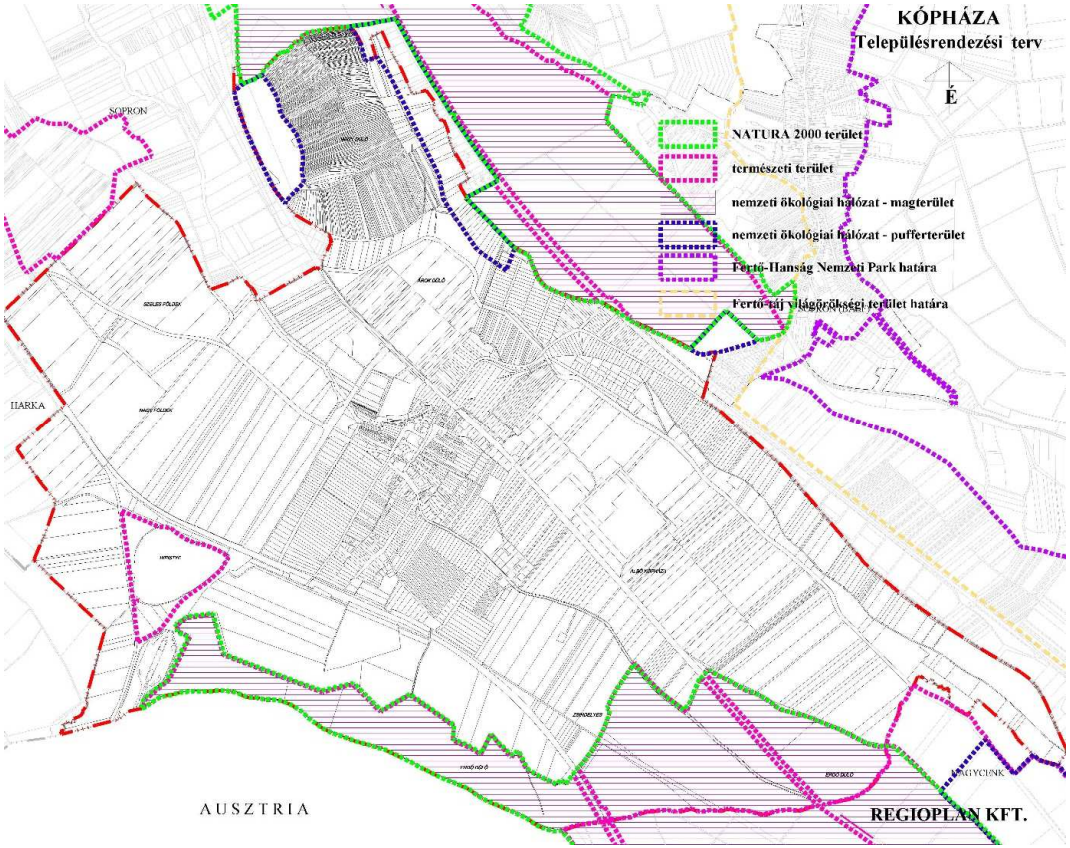

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Helyi védett természeti értékek

A Mária szobor melletti két gesztenyefa, valamint a nagycenk felé vezető út menti fasor

Útmenti fasor, mint markáns tájelem

Javasolt helyi védett természeti érték

A Gora telekszerkezete, használata

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Jellemző utcakép, példaadó épületek, épületrészletek, kerítések

Fő utca tereseléssel

Savanyúkút utca a vasút felől, pozitív látványtengely

Határőr utca egységes, ikres beépítéssel

Jurisics utca – 70-es, 80-as években épült házakkal

Kossuth L. utca tereseléssel

Temető utca – keskeny kőterületi szélesség, rendezett utcakép

Béke utca – Kiskópháza „fő utcája” fűrészfogas beépítéssel

Kossuth L. utca-Savanyúkút utcai kedvező térarányú tereselés Flórián szoborral

Vasút utca, vasút felől 70-es, 80-as években épült házakkal, zavaró légvezetékekkel

Gagarin utca – 1960, 70-es években épült házakkal, keleti oldalon előkert nélkül

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Jellemző utcakép, példaadó épületek, épületrészletek, kerítések

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Jellemző utcakép, példaadó épületek, épületrészletek, kerítések

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Jellemző utcakép, példaadó épületek, épületrészletek, kerítések

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Jellemző utcakép, példaadó épületek, épületrészletek, kerítések

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Jellemző utcakép, példaadó épületek, épületrészletek, kerítések

GONDOLATÉBRESZTŐ, VITAINDÍTÓ KÓPHÁZA TELEPÜLÉS ÉRTÉKEINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Jellemző utcakép, példaadó épületek, épületrészletek, kerítések

Kérjük, hogy jogukkal élve tegyék meg javaslataikat településük arculatának megóvása és szakszerű fejlesztése érdekében.

Írásos véleményüket, javaslatukat kérjük, legkésőbb a lakossági fórum utáni 8. napig szíveskedjenek megküldeni az alábbi módokon:

papír alapon az önkormányzat hivatalában, nyitvatartási időben, személyes leadással,

levélben az önkormányzat címére (9495 Kópháza Fő u. 15.) történő megküldéssel,

elektronikus levélben az admin@kophaza.hu e-mail címre történő megküldéssel.